ĐỔI MỚI PHƯƠNG PHÁP GIẢNG DẠY THEO MÔ HÌNH FLIPPED CLASSROOM TRONG DẠY HỌC KẾT HỢP

Trần Thị Ngọc Loan, Trần Trung Kiên, Bùi Thị Huyền
Khoa Sư phạm Kỹ thuật - Trường Đại học Sư phạm Kỹ thuật Nam Định

Tóm tắt: *Trong bối cảnh chuyển đổi số giáo dục và sự phát triển mạnh mẽ của công nghệ thông tin, việc đổi mới phương pháp giảng dạy trong giáo dục đại học trở thành yêu cầu tất yếu nhằm nâng cao chất lượng đào tạo. Mô hình Flipped Classroom được xem là một hướng tiếp cận hiệu quả trong việc tổ chức hoạt động học tập theo hướng phát huy tính tích cực và năng lực tự học của sinh viên. Khi được triển khai trong môi trường Blended Learning, mô hình này cho phép kết hợp linh hoạt giữa học tập trực tuyến và học tập trực tiếp trên lớp. Bài viết tập trung phân tích cơ sở lý luận của mô hình lớp học đảo ngược, làm rõ các đặc điểm sư phạm và vai trò của mô hình này trong dạy học kết hợp. Đồng thời, nghiên cứu đề xuất quy trình tổ chức dạy học theo mô hình lớp học đảo ngược trong giáo dục đại học, góp phần nâng cao hiệu quả giảng dạy và phát triển năng lực tự học cho sinh viên.*

Từ khóa: *lớp học đảo ngược, dạy học kết hợp, đổi mới phương pháp giảng dạy, giáo dục đại học.*

INNOVATING TEACHING METHODS THROUGH THE FLIPPED CLASSROOM MODEL IN BLENDED LEARNING

Abstract: *In the context of digital transformation in education and the robust advancement of information technology, innovating teaching methods in higher education has become an imperative requirement to enhance training quality. The Flipped Classroom model is regarded as an effective approach to organizing learning activities that promote student engagement and self-study autonomy. When implemented within a Blended Learning environment, this model facilitates a flexible integration of online and face-to-face classroom instruction. This article focuses on analyzing the theoretical foundations of the flipped classroom model, clarifying its pedagogical characteristics and its role within blended learning. Furthermore, the study proposes a structured process for organizing instruction according to the flipped classroom model in higher education, contributing to improved teaching efficacy and the development of students' self-learning competencies.*

Keywords: *flipped classroom, blended learning, pedagogical innovation, higher education.*

Nhận bài: 13/03/2026 Phản biện: 13/04/2026 Duyệt đăng: 17/04/2026

I. ĐẶT VẤN ĐỀ

Trong bối cảnh chuyển đổi số đang diễn ra mạnh mẽ trên phạm vi toàn cầu, giáo dục đại học đang đứng trước những yêu cầu mới về đổi mới phương pháp giảng dạy nhằm đáp ứng nhu cầu đào tạo nguồn nhân lực chất lượng cao. Sự phát triển của công nghệ số, hệ thống học tập trực tuyến và trí tuệ nhân tạo đã tạo điều kiện thuận lợi cho việc triển khai các mô hình dạy học hiện đại, trong đó Blended Learning được xem là một xu hướng quan trọng của giáo dục hiện đại.

Dạy học kết hợp là sự tích hợp giữa các hoạt động học tập trực tiếp trên lớp và các hoạt động học tập trực tuyến nhằm tạo ra môi trường học tập linh hoạt và hiệu quả. Trong mô hình này, người học có thể tiếp cận tri thức thông qua nhiều kênh khác nhau, đồng thời tăng cường sự tương tác giữa giảng viên và sinh viên.

Trong số các mô hình sư phạm được triển khai trong dạy học kết hợp, Flipped Classroom được xem là một phương pháp giảng dạy hiệu quả. Mô hình này thay đổi cách thức tổ chức hoạt động học tập truyền thống bằng cách chuyển nội dung bài giảng ra ngoài lớp học thông qua các tài liệu trực tuyến, trong khi thời gian trên lớp được sử dụng cho các hoạt động thảo luận, thực hành và giải quyết vấn đề.

Bài viết nhằm phân tích cơ sở lý luận của mô hình lớp học đảo ngược trong dạy học kết hợp, đồng thời đề xuất một số định hướng vận dụng mô hình này nhằm nâng cao hiệu quả giảng dạy trong giáo dục đại học.

II. NỘI DUNG NGHIÊN CỨU

2.1. Cơ sở lý luận của dạy học kết hợp và lớp học đảo ngược

2.1.1. Khái niệm và đặc điểm của dạy học kết hợp

Trong bối cảnh chuyển đổi số của giáo dục đại học, việc tích hợp công nghệ thông tin vào quá trình dạy học đã tạo ra nhiều mô hình học tập mới. Trong số đó, Blended Learning được xem là một trong những xu hướng quan trọng nhằm nâng cao hiệu quả của hoạt động dạy học.

Dạy học kết hợp được hiểu là sự tích hợp có chủ đích giữa dạy học trực tiếp trên lớp và dạy học trực tuyến thông qua các nền tảng công nghệ số. Theo nhiều nghiên cứu trong lĩnh vực giáo dục, mô hình này không chỉ đơn thuần là sự kết hợp về mặt công nghệ mà còn là sự tái thiết kế toàn diện quá trình dạy học nhằm tạo ra môi trường học tập linh hoạt và hiệu quả.

Trong mô hình dạy học kết hợp, các hoạt động học tập được tổ chức thông qua nhiều hình thức khác nhau như bài giảng trực tiếp, học liệu số, video bài giảng, diễn đàn học tập trực tuyến và các hệ thống quản lý học tập (LMS). Nhờ đó, người học có thể tiếp cận tri thức mọi lúc, mọi nơi, đồng thời tăng cường khả năng tương tác giữa giảng viên và sinh viên.

Dạy học kết hợp có một số đặc điểm nổi bật như:

- Tính linh hoạt trong tổ chức học tập: Người học có thể lựa chọn thời gian và không gian học tập phù hợp.

- Tăng cường tính chủ động của người học: Sinh viên đóng vai trò trung tâm trong quá trình học tập.

- Khả năng cá nhân hóa việc học: Nội dung và tốc độ học tập có thể được điều chỉnh phù hợp với từng người học.

- Tăng cường tương tác và hợp tác học tập: Các công cụ công nghệ cho phép sinh viên trao đổi và thảo luận dễ dàng hơn.

Những đặc điểm này giúp mô hình dạy học kết hợp trở thành một giải pháp hiệu quả trong việc đổi mới phương pháp giảng dạy ở giáo dục đại học.

2.1.2. Cơ sở lý thuyết của dạy học kết hợp

Việc triển khai dạy học kết hợp được xây dựng trên nền tảng của nhiều học thuyết giáo dục hiện đại. Trong đó, hai học thuyết có ảnh hưởng lớn là Constructivism và Connectivism.

Theo quan điểm của thuyết kiến tạo, tri thức không phải là những thông tin được truyền đạt một chiều từ giảng viên đến người học, mà được hình thành thông qua quá trình người học chủ động kiến tạo tri thức dựa trên kinh nghiệm và sự tương tác với môi trường học tập. Do đó, quá trình dạy học cần được tổ chức theo hướng khuyến khích người học tham gia vào các hoạt động học tập tích cực như thảo luận, giải quyết vấn đề và hợp tác học tập.

Bên cạnh đó, thuyết kết nối nhấn mạnh vai trò của các mạng lưới thông tin và công nghệ trong quá trình học tập. Theo quan điểm này, tri thức không chỉ tồn tại trong cá nhân mà còn nằm trong các hệ thống thông tin và các mạng lưới kết nối trên Internet. Vì vậy, người học cần có khả năng tìm kiếm, đánh giá và kết nối thông tin từ nhiều nguồn khác nhau để xây dựng tri thức của mình.

Những quan điểm lý luận này đã tạo nền tảng quan trọng cho việc thiết kế các hoạt động học tập trong môi trường dạy học kết hợp, trong đó người học đóng vai trò trung tâm của quá trình học tập.

2.1.3. Khái niệm và đặc điểm của mô hình lớp học đảo ngược

Trên cơ sở của mô hình dạy học kết hợp, Flipped Classroom được phát triển như một phương pháp giảng dạy nhằm đổi mới cách thức tổ chức hoạt động học tập trong lớp học.

Trong mô hình lớp học đảo ngược, trình tự truyền thống của quá trình dạy học được thay đổi. Nếu trong phương pháp giảng dạy truyền thống, giảng viên thường trình bày nội dung bài học trên lớp và sinh viên làm bài tập ở nhà, thì trong mô hình lớp học đảo ngược, sinh viên sẽ tiếp cận nội dung bài học trước ở nhà thông qua các tài liệu trực tuyến như video bài giảng, bài đọc hoặc bài giảng điện tử. Thời gian trên lớp được sử dụng để tổ chức các hoạt động học tập mang tính tương tác cao như thảo luận nhóm, giải quyết tình huống, thực hành hoặc thực hiện các dự án học tập.

Mô hình lớp học đảo ngược có một số đặc điểm nổi bật như:

- Chuyển hoạt động truyền đạt kiến thức ra ngoài lớp học.
- Tăng cường các hoạt động học tập tích cực trong giờ học.
- Phát huy vai trò chủ động của sinh viên trong quá trình học tập.
- Tăng cường sự tương tác giữa giảng viên và sinh viên.

Nhờ những đặc điểm này, mô hình lớp học đảo ngược được đánh giá là phù hợp với xu hướng đổi mới phương pháp giảng dạy trong giáo dục đại học hiện nay.

2.1.4. Vai trò của lớp học đảo ngược trong dạy học kết hợp

Trong môi trường dạy học kết hợp, mô hình lớp học đảo ngược đóng vai trò quan trọng trong việc tổ chức các hoạt động học tập theo hướng phát huy tính tích cực của người học.

Thứ nhất, mô hình này giúp **tăng cường hiệu quả sử dụng thời gian trên lớp.** Thay vì dành phần lớn thời gian cho việc giảng bài, giảng viên có thể tập trung vào việc hướng dẫn sinh viên thảo luận, thực hành và giải quyết các vấn đề học tập.

Thứ hai, lớp học đảo ngược góp phần **phát triển năng lực tự học của sinh viên.** Khi phải chuẩn bị bài trước ở nhà, sinh viên cần chủ động tìm hiểu và nghiên cứu tài liệu, từ đó hình thành thói quen học tập độc lập.

Thứ ba, mô hình này giúp **tăng cường tương tác trong lớp học.** Các hoạt động học tập như thảo luận nhóm, trình bày ý tưởng và giải quyết

vấn đề giúp sinh viên phát triển các kỹ năng giao tiếp, hợp tác và tư duy phản biện.

Như vậy, việc vận dụng mô hình lớp học đảo ngược trong dạy học kết hợp không chỉ góp phần đổi mới phương pháp giảng dạy mà còn giúp nâng cao chất lượng đào tạo trong giáo dục đại học.

2.2. Tổ chức dạy học theo mô hình Flipped Classroom trong dạy học kết hợp

Việc tổ chức dạy học theo mô hình lớp học đảo ngược trong dạy học kết hợp là quá trình thiết kế và triển khai các hoạt động học tập theo hướng chuyển nội dung truyền đạt kiến thức ra ngoài lớp học, đồng thời sử dụng thời gian trên lớp cho các hoạt động học tập tích cực. Mô hình này giúp phát huy vai trò chủ động của sinh viên, tăng cường sự tương tác giữa giảng viên và người học, đồng thời nâng cao hiệu quả của quá trình dạy học.

Trong môi trường dạy học kết hợp, quá trình tổ chức dạy học theo mô hình lớp học đảo ngược thường được triển khai qua ba giai đoạn cơ bản: trước giờ học, trong giờ học và sau giờ học.

2.2.1. Giai đoạn trước giờ học (Pre-class learning)

Giai đoạn trước giờ học đóng vai trò quan trọng trong mô hình lớp học đảo ngược. Đây là thời điểm sinh viên chủ động tiếp cận nội dung bài học thông qua các học liệu số do giảng viên cung cấp. Các học liệu này có thể bao gồm video bài giảng, bài đọc, slide trình chiếu, tài liệu tham khảo hoặc các bài giảng điện tử được đăng tải trên hệ thống quản lý học tập.

Trong giai đoạn này, giảng viên cần thiết kế các học liệu phù hợp với mục tiêu bài học và đảm bảo tính rõ ràng, dễ tiếp cận đối với sinh viên. Việc sử dụng video bài giảng ngắn, sơ đồ tư duy hoặc các bài giảng đa phương tiện có thể giúp sinh viên dễ dàng nắm bắt nội dung bài học.

Bên cạnh đó, giảng viên có thể giao các nhiệm vụ học tập trước giờ học như trả lời câu hỏi định hướng, làm bài kiểm tra ngắn hoặc thảo luận trên diễn đàn học tập trực tuyến. Những hoạt động này không chỉ giúp sinh viên chuẩn bị tốt cho giờ học trên lớp mà còn giúp giảng viên nắm bắt được mức độ hiểu bài của sinh viên trước khi tổ chức các hoạt động học tập tiếp theo.

Giai đoạn học tập trước giờ học giúp hình thành thói quen tự học và tự nghiên cứu của sinh viên, đồng thời tạo nền tảng kiến thức ban đầu để tham gia vào các hoạt động học tập tích cực trong lớp học.

2.2.2. Giai đoạn trong giờ học (In-class learning)

Trong mô hình lớp học đảo ngược, thời gian trên lớp không còn tập trung chủ yếu vào việc giảng bài mà được sử dụng để tổ chức các hoạt động học tập tích cực nhằm giúp sinh viên hiểu sâu hơn về nội dung bài học.

Trong giai đoạn này, giảng viên có thể tổ chức nhiều hình thức hoạt động học tập khác nhau như:

- Thảo luận nhóm về các vấn đề liên quan đến nội dung bài học
- Giải quyết các tình huống hoặc bài tập thực tiễn
- Trình bày và phản biện ý tưởng giữa các nhóm sinh viên
- Thực hành hoặc thực hiện các nhiệm vụ học tập mang tính dự án

Vai trò của giảng viên trong giai đoạn này chuyển từ người truyền đạt kiến thức sang người **hướng dẫn, điều phối và hỗ trợ quá trình học tập của sinh viên.** Giảng viên cần quan sát, đặt câu hỏi gợi mở và hỗ trợ sinh viên khi gặp khó khăn trong quá trình học tập.

Việc tổ chức các hoạt động học tập tích cực trong lớp học không chỉ giúp sinh viên củng cố kiến thức đã học trước đó mà còn tạo điều kiện để phát triển các năng lực quan trọng như tư duy phản biện, kỹ năng giao tiếp và khả năng hợp tác trong học tập.

2.2.3. Giai đoạn sau giờ học (Post-class learning)

Sau giờ học trên lớp, sinh viên tiếp tục tham gia các hoạt động học tập nhằm củng cố và mở rộng kiến thức đã học. Trong môi trường dạy học kết hợp, các hoạt động học tập sau giờ học thường được tổ chức thông qua các nền tảng học tập trực tuyến.

Sinh viên có thể thực hiện các nhiệm vụ học tập như:

- Làm bài tập củng cố kiến thức
- Tham gia thảo luận trên diễn đàn học tập
- Hoàn thành các dự án học tập hoặc bài tập nghiên cứu
- Tự đánh giá và phản hồi về quá trình học tập của bản thân

Giảng viên cũng có thể sử dụng các công cụ đánh giá trực tuyến để theo dõi tiến độ học tập của sinh viên và cung cấp phản hồi kịp thời. Việc duy trì các hoạt động học tập sau giờ học giúp sinh viên củng cố kiến thức, đồng thời phát triển năng lực tự học và khả năng nghiên cứu độc lập.

2.2.4. Vai trò của giảng viên và sinh viên trong mô hình Flipped Classroom

Trong mô hình lớp học đảo ngược, vai trò của giảng viên và sinh viên có sự thay đổi đáng kể so với phương pháp giảng dạy truyền thống.

Giảng viên không chỉ là người truyền đạt kiến thức mà còn đóng vai trò **là người thiết kế môi trường học tập, tổ chức hoạt động học tập và hỗ trợ sinh viên trong quá trình học tập.** Điều này đòi hỏi giảng viên phải có năng lực thiết kế học liệu số, khả năng sử dụng công nghệ và kỹ năng tổ chức hoạt động học tập tích cực.

Sinh viên trong mô hình này đóng vai trò trung tâm của quá trình học tập. Người học cần chủ động chuẩn bị bài trước, tham gia tích cực vào các hoạt động học tập trên lớp và tự đánh giá quá trình học tập của bản thân. Sự chủ động và trách nhiệm của sinh viên là yếu tố quan trọng quyết định hiệu quả của mô hình lớp học đảo ngược.

2.3. Một số giải pháp triển khai mô hình Flipped Classroom trong giáo dục đại học

Việc triển khai mô hình lớp học đảo ngược trong giáo dục đại học đòi hỏi sự chuẩn bị đồng bộ về phương pháp sư phạm, hạ tầng công nghệ và năng lực của đội ngũ giảng viên. Để mô hình Flipped Classroom được áp dụng hiệu quả trong môi trường dạy học kết hợp, các cơ sở giáo dục đại học cần chú trọng thực hiện một số giải pháp sau.

2.3.1. Nâng cao năng lực sư phạm số cho giảng viên

Một trong những yếu tố quan trọng quyết định hiệu quả của việc triển khai mô hình lớp học đảo ngược là năng lực sư phạm số của giảng viên. Trong môi trường dạy học kết hợp, giảng viên không chỉ là người truyền đạt kiến thức mà còn đóng vai trò thiết kế và tổ chức các hoạt động học tập trên nền tảng công nghệ.

Do đó, các cơ sở giáo dục đại học cần tổ chức các chương trình bồi dưỡng nhằm nâng cao năng lực ứng dụng công nghệ trong giảng dạy cho giảng viên. Nội dung bồi dưỡng có thể bao gồm kỹ năng thiết kế bài giảng số, xây dựng học liệu điện tử, sử dụng hệ thống quản lý học tập và tổ chức các hoạt động học tập trực tuyến.

Việc vận dụng các khung năng lực như TPACK có thể giúp giảng viên tích hợp hiệu quả giữa kiến thức chuyên môn, kiến thức sư phạm và kiến thức công nghệ trong quá trình giảng dạy.

2.3.2. Phát triển hệ thống học liệu số phục vụ lớp học đảo ngược

Trong mô hình lớp học đảo ngược, học liệu số đóng vai trò quan trọng trong việc hỗ trợ sinh viên tiếp cận nội dung bài học trước giờ học. Vì vậy, việc xây dựng hệ thống học liệu số phong phú và chất lượng là điều kiện cần thiết để triển khai hiệu quả mô hình này.

Các học liệu số có thể bao gồm video bài giảng, bài giảng điện tử, tài liệu đọc, bài tập trực tuyến và các nguồn tài nguyên học tập mở. Những học liệu này cần được thiết kế ngắn gọn, dễ hiểu và phù hợp với mục tiêu học tập của từng học phần.

Bên cạnh đó, giảng viên cần chú ý đến việc cập nhật và cải tiến học liệu nhằm đáp ứng nhu cầu học tập của sinh viên và phù hợp với sự phát triển của công nghệ giáo dục.

2.3.3. Xây dựng hệ sinh thái học tập số trong nhà trường

Việc triển khai mô hình lớp học đảo ngược trong dạy học kết hợp cần được hỗ trợ bởi một hệ sinh thái học tập số hiện đại. Hệ sinh thái này bao gồm các nền tảng công nghệ, hệ thống quản lý học tập, thư viện số và các công cụ hỗ trợ học tập trực tuyến.

Thông qua hệ sinh thái học tập số, giảng viên có thể tổ chức các hoạt động học tập trước, trong và sau giờ học một cách hiệu quả. Đồng thời, sinh viên cũng có thể dễ dàng truy cập vào các học liệu và tham gia các hoạt động học tập trực tuyến.

Việc đầu tư phát triển hạ tầng công nghệ và hệ sinh thái học tập số sẽ tạo điều kiện thuận lợi cho việc triển khai các mô hình dạy học hiện đại trong giáo dục đại học.

2.3.4. Đổi mới phương pháp kiểm tra và đánh giá trong dạy học

Trong mô hình lớp học đảo ngược, việc kiểm tra và đánh giá cần được thực hiện theo hướng đánh giá quá trình học tập của sinh viên thay vì chỉ tập trung vào kết quả cuối cùng.

Các hình thức đánh giá có thể bao gồm đánh giá sự tham gia của sinh viên trong các hoạt động thảo luận, đánh giá kết quả thực hiện các nhiệm vụ học tập trước giờ học, đánh giá sản phẩm học tập của sinh viên hoặc đánh giá thông qua các dự án học tập.

Việc đổi mới phương pháp kiểm tra và đánh giá không chỉ giúp phản ánh chính xác hơn quá trình học tập của sinh viên mà còn khuyến khích người học tham gia tích cực vào các hoạt động học tập trong mô hình lớp học đảo ngược.

2.3.5. Tăng cường sự chủ động và trách nhiệm học tập của sinh viên

Hiệu quả của mô hình lớp học đảo ngược phụ thuộc rất lớn vào mức độ chủ động của sinh viên trong quá trình học tập. Do đó, các cơ sở giáo dục đại học cần xây dựng môi trường học tập khuyến khích sinh viên chủ động tìm kiếm và khám phá tri thức.

Giảng viên có thể áp dụng các phương pháp dạy học tích cực như thảo luận nhóm, học tập theo dự án hoặc giải quyết vấn đề nhằm tạo điều kiện cho sinh viên tham gia tích cực vào quá trình học tập.

Bên cạnh đó, việc hướng dẫn sinh viên các kỹ năng tự học, kỹ năng tìm kiếm thông tin và kỹ năng quản lý thời gian cũng là yếu tố quan trọng giúp nâng cao hiệu quả của mô hình lớp học đảo ngược.

III. KẾT LUẬN

Trong bối cảnh chuyển đổi số đang diễn ra mạnh mẽ trong lĩnh vực giáo dục, việc đổi mới phương pháp giảng dạy nhằm nâng cao chất lượng đào tạo trong giáo dục đại học trở thành yêu cầu cấp thiết đối với các cơ sở giáo dục. Việc vận dụng các mô hình dạy học hiện đại, đặc biệt là Flipped Classroom trong môi trường Blended Learning, được xem là một hướng tiếp cận hiệu quả nhằm phát huy tính tích cực, chủ động và sáng tạo của người học.

Kết quả nghiên cứu lý luận cho thấy mô hình lớp học đảo ngược có nhiều ưu điểm nổi bật trong việc tổ chức hoạt động học tập theo hướng lấy người học làm trung tâm. Thông qua việc chuyển hoạt động truyền đạt kiến thức ra ngoài lớp học và sử dụng thời gian trên lớp cho các hoạt động thảo luận, thực hành và giải quyết vấn đề, mô hình này góp phần nâng cao hiệu quả của quá trình dạy học, đồng thời phát triển các năng lực quan trọng cho sinh viên như năng lực tự học, tư duy phản biện, kỹ năng giao tiếp và khả năng hợp tác.

Bên cạnh đó, việc triển khai mô hình lớp học đảo ngược trong dạy học kết hợp cũng đặt ra những yêu cầu mới đối với đội ngũ giảng viên và các cơ sở giáo dục đại học. Giảng viên cần được trang bị năng lực sư phạm số, khả năng thiết kế học liệu điện tử và kỹ năng tổ chức các hoạt động học tập tích cực trong môi trường học tập số. Đồng thời, các cơ sở giáo dục đại học cần chú trọng đầu tư hạ tầng công nghệ, phát triển hệ thống học liệu số và xây dựng hệ sinh thái học tập số nhằm hỗ trợ hiệu quả cho việc triển khai các mô hình dạy học hiện đại.

Từ những phân tích trên có thể khẳng định rằng việc vận dụng mô hình lớp học đảo ngược trong dạy học kết hợp không chỉ góp phần đổi mới phương pháp giảng dạy mà còn phù hợp với xu hướng phát triển của giáo dục đại học trong thời đại số. Trong thời gian tới, cần tiếp tục nghiên cứu và thử nghiệm mô hình này trong các học phần cụ thể nhằm đánh giá hiệu quả thực tiễn, từ đó đề xuất các giải pháp triển khai phù hợp với điều kiện của từng cơ sở giáo dục đại học.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

Bergmann, J., & Sams, A. (2012). *Flip your classroom: Reach every student in every class every day*. International Society for Technology in Education.

Bộ Giáo dục và Đào tạo. (2021). *Chương trình chuyển đổi số trong giáo dục và đào tạo giai đoạn 2021–2025, định hướng đến năm 2030.* Hà Nội.

Nguyễn Cảnh Toàn. (2002). *Quá trình dạy – tự học*. Hà Nội: Nhà xuất bản Giáo dục.

Nguyễn Hữu Châu. (2017). *Phát triển chương trình giáo dục.* Hà Nội: Nhà xuất bản Giáo dục Việt Nam.

Nguyễn Văn Cường., & Bernd Meier. (2014). *Lý luận dạy học hiện đại: Cơ sở đổi mới mục tiêu, nội dung và phương pháp dạy học.* Hà Nội: Nhà xuất bản Đại học Sư phạm.